

Τεστ Β' τετραμήνου στις ανισώσεις-εξισώσεις Β' Βαθμού

Ημερομηνία: 20/2/2019

Τάξη: Α' τμήμα 2 **Β' Ομάδα**

Θέμα 1^ο

a. Συμπληρώστε Σ ή Λ ή επιλέξτε το σωστό: **(μονάδες 20)**

i. Οι αριθμοί 1 και 4 είναι ρίζες της εξίσωσης $x^2 - 5x + 4 = 0$.

Απάντηση

Σωστό γιατί $1^2 - 5 \cdot 1 + 4 = 0$ και $4^2 - 5 \cdot 4 + 4 = 0$

β' τρόπος : από τους τύπους του Vieta $1 \cdot 4 = 4$ και $1+4=5=-\frac{\beta}{\alpha}$ για την εξίσωση που εξετάζουμε

ii. Αν η εξίσωση $ax^2 + bx + \gamma = 0$ έχει δύο ρίζες αντίθετες τότε $\beta=0$

Απάντηση

Αν η εξίσωση έχει ρίζες αντίθετες τότε $\rho_1 + \rho_2 = 0$ οπότε $S = 0$ και επειδή $S = -\frac{\beta}{a}$ ισχύει ότι $-\frac{\beta}{a} = 0$ και άρα $\beta=0$, δεδομένου ότι στη δευτεροβάθμια εξίσωση $a \neq 0$.

b. Να δώσετε (με τους τύπους του Vieta) τις λύσεις στις εξισώσεις: **(μονάδες 20)**

i. $x^2 - 6x + 8 = 0$

ii. $x^2 - 4x - 5 = 0$

iii. $x^2 - 18x + 77 = 0$

Απάντηση

$S = -\frac{\beta}{a}, P = \frac{\gamma}{a}$ άρα για τις 3 περιπτώσεις που εξετάζουμε:

i. $S=6, P=8$ οπότε πρέπει να βρούμε αριθμούς που να έχουν άθροισμα 6 και γινόμενο 8. Αυτοί οι αριθμοί είναι οι 2 και 4. Άρα $\rho_1 = 2, \rho_2 = 4$

ii. $S=4, P=-5$ οπότε πρέπει να βρούμε αριθμούς που να έχουν άθροισμα 4 και γινόμενο -5. Αυτοί οι αριθμοί είναι οι -1 και 5. Άρα $\rho_1 = -1, \rho_2 = 5$

iii. $S=18, P=77$ οπότε πρέπει να βρούμε αριθμούς που να έχουν άθροισμα 18 και γινόμενο 77. Ξεκινάμε από το γινόμενο που έχει πιο εύκολο ανάπτυγμα σε γινόμενο παραγόντων, (δηλαδή $77 = 11 \cdot 7$ ή $77 = -11 \cdot (-7)$ ή $77 = 1 \cdot 77$ ή $77 = -1 \cdot (-77)$) Από αυτούς, άθροισμα 18 έχουν οι 7 και 11. Άρα $\rho_1 = 7, \rho_2 = 11$

Θέμα 2^ο **(μονάδες 30)**

i. Να δειχθεί ότι: $\alpha^2 - 4\alpha + 4\lambda > 0$ όπου $\lambda > 1$ για κάθε $\alpha \in \mathbb{R}$, για κάθε $\alpha \in \mathbb{R}$.

Απάντηση

Ας δούμε πρώτα τη διακρίνουσα:

$$\Delta = (-4)^2 - 4 \cdot 1 \cdot 4\lambda = 16 - 16\lambda = 16(1 - \lambda)$$

για όλα τα $\lambda > 1$ ισχύει $\Delta < 0$ (γιατί $16(1 - \lambda) < 0 \Leftrightarrow 16 < 16\lambda \Leftrightarrow \lambda > 1$, αληθής) οπότε το πρόσημο του παραπάνω τριωνύμου είναι ομόσημο του $\alpha=1$ άρα θετικό.

ii. Ναδειχθεί ότι: $-x^2 - x - 1 < 0$, για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

Απάντηση

Είναι $\Delta = (-1)^2 - 4 \cdot (-1)(-1) = 1 - 4 = -3 < 0$ άρα το πρόσημο του παραπάνω τριωνύμου είναι ομόσημο πάντα του $\alpha = -1$. Άρα το τριώνυμο είναι αρνητικό για κάθε $x \in \mathbb{R}$.

iii. Να βρεθούν τα διαστήματα που ισχύει η ανίσωση ότι $x^2 - x - 1 > 0$, $x \in \mathbb{R}$.

Απάντηση

Είναι $\Delta = (-1)^2 - 4 \cdot 1(-1) = 1 + 4 = 5 > 0$ άρα το πρόσημο του παραπάνω τριωνύμου είναι ομόσημο του $\alpha = +1$ δηλαδή θετικό για τις τιμές εκτός των ριζών $(\frac{1+\sqrt{5}}{2})$ και $(\frac{1-\sqrt{5}}{2})$. Για τις τιμές εντός των παραπάνω ριζών είναι αρνητικό. Δείτε και τον παρακάτω πίνακα

$-\infty$	$\frac{1-\sqrt{5}}{2}$	$\frac{1+\sqrt{5}}{2}$	∞	
+		-		+

Θέμα 3^ο (μονάδες 30)

i. Να λύσετε την εξίσωση

$$5x^2 + 7x + 2 = 0$$

Απάντηση

Είναι $\Delta = (7)^2 - 4 \cdot 5 \cdot 2 = 49 - 40 = 9 > 0$ οπότε έχει δύο λύσεις τις:

$$\rho_1 = \frac{-7 + \sqrt{9}}{2 \cdot 5} = -\frac{2}{5}, \rho_2 = \frac{-7 - \sqrt{9}}{2 \cdot 5} = -1$$

ii. Να λύσετε την εξίσωση

$$(\lambda + 1)x^2 + (\lambda + 3)x + 2 = 0$$

Απάντηση

- Αν $\lambda + 1 = 0 \Leftrightarrow \lambda = -1$ η εξίσωση ανάγεται σε πρωτοβάθμια και θα έχουμε

$$0x^2 + (-1 + 3)x + 2 = 0 \Leftrightarrow 2x + 2 = 0 \Leftrightarrow x = -1$$

- Αν $\lambda \neq -1$ τότε:

$$\Delta = (\lambda + 3)^2 - 4 \cdot (\lambda + 1) \cdot 2 = \lambda^2 + 6\lambda + 9 - 8\lambda - 8 = \lambda^2 - 2\lambda + 1 = (\lambda - 1)^2 \geq 0 \text{ οπότε:}$$

- Αν $\lambda = 1$ η εξίσωση έχει μια διπλή ρίζα την $x = -\frac{\beta}{2\alpha} = -\frac{\lambda+3}{2(\lambda+1)} = -\frac{1+3}{2(1+1)} = -1$

- Αν $\lambda \neq 1$ η εξίσωση έχει δύο ρίζες τις:

$$x_1 = \frac{-\beta + \sqrt{\Delta}}{2\alpha} = \frac{-(\lambda+3) + |\lambda-1|}{2(\lambda+1)}, x_2 = \frac{-\beta - \sqrt{\Delta}}{2\alpha} = \frac{-(\lambda+3) - |\lambda-1|}{2(\lambda+1)},$$

οπότε παίρνουμε δύο περιπτώσεις τις:

$$x_1 = \frac{-(\lambda + 3) + \lambda - 1}{2(\lambda + 1)} = -\frac{4}{2\lambda + 2}, x_2 = \frac{-(\lambda + 3) - (\lambda - 1)}{2(\lambda + 1)} = -1$$